Lietas Nr. A420584711
Lietas arhīva Nr. AA43-0887-13

SPRIEDUMS

Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2013. gada 11. septembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente I.Amona, tiesneši S.Liniņa un V.Poķis

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *I.M.* pieteikuma par Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta 2011.gada 17.augusta lēmuma Nr.DMV-ll-13861-ap atcelšanu, sakarā ar Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 20.decembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta (turpmāk arī - atbildētāja) Dzīvokļu pārvaldes komisijas personu reģistrācijai palīdzības saņemšanai un izslēgšanai no palīdzības reģistra 2011.gada 16.jūnija lēmumu (sēdes protokola Nr.26 5.punkts) (turpmāk - Sākotnējais lēmums) *I.M.* ar vīru *O.M.*, pilngadīgo meitu *V.G.* un nepilngadīgajiem dēliem *M.M.* un *N.M.* tika izslēgta no Rīgas pašvaldības 13.reģistra palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai, pamatojoties uz likuma „Par sociālajiem dzīvokļiem un sociālajām dzīvojamām mājām" 9.panta trešo daļu.
Ar Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta 2011.gada 17.augusta lēmumu Nr.DMV-11- 13861-ap (turpmāk - Lēmums) Sākotnējais lēmums atstāts negrozīts. Lēmumā norādīts, ka *V.G.* un *O.M.* saskaņā ar Rīgas domes 2010.gada 15.jūnija saistošo noteikumu Nr.80 „Par reģistrācijas un palīdzības sniegšanas kārtību dzīvokļa jautājumu risināšanā" (turpmāk - Reģistrācijas kārtība) 21.punktu nav vērsušies Sociālajā dienestā ienākumu un materiālā stāvokļa deklarācijas noformēšanai, viņiem adresētās pašvaldības vēstules ar brīdinājumu par izslēgšanu no pašvaldības palīdzības 13.reģistra atsūtītas atpakaļ ar pasta atzīmi „atstāts aicinājums, nebija mājās". 13.reģistrā tiek reģistrētas personas, kuras ir maznodrošinātas, īrē valsts vai pašvaldības īpašumā esošu dzīvojamo telpu un īrēto dzīvojamo telpu nodod valstij vai pašvaldībai. *I.M.* dzīvesvietas apsekošanā konstatēts, ka deklarētajā dzīvesvietā dzīvo tikai *I.M.* ar abiem nepilngadīgajiem dēliem. Izīrējot reģistrācijas secībā *I.M.* trīs cilvēku ģimenei dzīvojamo telpu, līdz šim izmantoto dzīvojamo telpu nebūs iespējams nodot pašvaldībai tālākai izīrēšanai, jo tā nebūs atbrīvota no visām personām, kam ir šīs telpas lietošanas tiesības.

[2] *I.M.* Lēmumu pārsūdzēja tiesā, norādot, ka *O.M.* nedzīvo kopā ar pieteicēju un bērniem, viņš atrodas meklēšanā. *V.G.* atrodas Anglijā un pēc 3 mēnešiem atgriezīsies mājās. Pieteicēja ar bērniem dzīvo vienā 14,07 m^2 istabā, bērni nepiemērotajos dzīves apstākļos pastāvīgi slimo.

[3] Atbildētāja rakstveida paskaidrojumos pieteikumu neatzīst, atkārtoti norādot Lēmumā minēto pamatojumu.
[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 20.decembra spriedumu Lēmums atcelts ar tā pieņemšanas dienu. Spriedumā norādīts turpmāk minētais.

[4.1] Lai pieteicējas ģimeni izslēgtu no palīdzības reģistra saskaņā ar likuma „Par sociālajiem dzīvokļiem un sociālajām dzīvojamām mājām" 9.panta trešo daļu, nepieciešams konstatēt, ka tā vairs neatbilst likuma 5.pantā ietvertajiem nosacījumiem. Konkrētajā gadījumā ir jāpastāv vienam no turpmāk norādītajiem apstākļiem: pieteicējas ģimene vairs nav sociāli maznodrošināta (trūcīga) vai sociāli mazaizsargāta, vai arī tā vairs neīrē pašvaldības īpašumā esošu dzīvokli.
[4.2] Lēmumā nav izdarīti secinājumi par to, ka pieteicējas ģimene neatbilst likuma „Par sociālajiem dzīvokļiem un sociālajām dzīvojamām mājām" 5.panta nosacījumiem. Pieteicējas ģimene izslēgta no 13.reģistra, pamatojoties uz likuma „Par sociālajiem dzīvokļiem un sociālajām dzīvojamām mājām" 9.panta trešo daļu, jo atbildētāja konstatēja, ka divi no pieteicējas ģimenes locekļiem - *V.G.* un *O.M.* - nav iesnieguši Rīgas Sociālajā dienestā ienākumu un materiālā stāvokļa deklarācijas atbilstoši Reģistrācijas noteikumu 21.punktā noteiktajam. Pamatojoties uz šiem apstākļiem, atbildētāja secināja, ka pieteicējas ģimene ir zaudējusi tiesības būt reģistrētai 13.reģistrā, jo *V.G.* un *O.M.* nevarēs atbrīvot izīrēto dzīvojamo telpu un nodot to pašvaldībai, ja pieteicējas ģimenei tiks izīrēts sociālais dzīvoklis.
Atbildētājas piemērotā tiesību norma neparedz tādu pamatojumu, lai ģimeni izslēgtu no reģistra. Proti, atbildētājas konstatētie apstākļi un izdarītie secinājumi neatbilst piemērotās tiesību normas tiesiskā sastāva pazīmēm, lai pieteicējas ģimeni izslēgtu no 13.reģistra. Līdz ar to Lēmums nav pienācīgi pamatots un ir atceļams.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 20.decembra spriedumu atbildētāja iesniedza apelācijas sūdzību un papildus paskaidrojumu, kuros atkārtots Lēmumā minētais un papildus norādīts turpmāk minētais.
[5.1] Tiesas secinājumi neatbilst lietas faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem un ir pretrunā ar likuma „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" 10.panta pirmās daļas 2.punktu, likuma „Par sociālajiem dzīvokļiem un sociālajām dzīvojamām mājām" 9.panta trešo daļu un Reģistrācijas noteikumu 21.punktu. Lēmuma atcelšanai nav pamata, jo ir zuduši apstākļi, kas bija par pamatu pieteicējas piecu cilvēku ģimenes reģistrēšanai palīdzības saņemšanai, un kuru dēļ pašvaldībai ir pienākums sniegt palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā, t.i., *O.M.* un *V.G.* nav deklarējuši savus ienākumus un materiālo stāvokli Sociālajā dienestā.
[5.2] No pašvaldības 2013.gada 29.augusta izziņas Nr.51849 izriet, ka Rīgas pašvaldības dzīvoklī pašlaik dzīvo pieteicēja, viņas meita un abi nepilngadīgie dēli. *O.M.* dzīvoklī vairs nedzīvo. No Sociālā dienesta 2013.gada 29.augusta izziņas Nr.RSD13-45136 redzams, ka ienākumus Sociālajā dienestā ir deklarējusi tikai pieteicēja ar diviem nepilngadīgajiem dēliem. *V.G.* nav vērsusies pašvaldībā ienākumu un materiālā stāvokļa deklarācijas noformēšanai.

[6] Pieteicēja paskaidrojumos par apelācijas sūdzību norāda turpmāk minēto.
[6.1] Šobrīd pieteicējas ģimene sastāv no pieteicējas un abiem dēliem un pieteicējai ir būtiski saglabāt iespēju uzlabot savus dzīves apstākļus, īrējot pašvaldības dzīvojamo telpu.
[6.2] Kopš 2009.gada aprīļa *O.M.* dzīvoklī nedzīvo, tas ir pierādīts ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2012.gada 9.oktobra spriedumu lietā Nr.C30485808, ar kuru *O.M.* izbeigtas dzīvojamās telpas */adrese/* lietošanas tiesības un viņš izlikts no šīs telpas bez citas dzīvojamās telpas ierādīšanas. Pieteicējas laulība ar *O.M.* šķirta ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2012.gada 9.marta spriedumu (lieta Nr.C30485808).
[6.3] Apstākļi, kādos pieteicēja dzīvo, nav piemēroti ģimenei ar maziem bērniem un pieteicējai nav līdzekļu cita dzīvokļa īrēšanai. Iespēja īrēt pašvaldības dzīvojamo platību kā 13.reģistrā reģistrētai ģimenei šobrīd pieteicējai ir vienīgā iespēja būtiski uzlabot sadzīves apstākļus.

[7] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 304.panta pirmo daļu Administratīvā apgabaltiesa lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[8] Izvērtējusi lietas materiālus, Administratīva apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība ir pamatota, bet pieteikums ir noraidāms.

[9] Saskaņā ar 2001.gada 23.maijā uz nenoteiktu laiku ar pieteicēju noslēgto līgumu par dzīvojamās telpas */adrese/* īri, minētās dzīvojamās telpas lietošanas tiesības ieguva pieteicēja, viņas vīrs *O.M.*, šobrīd jau pilngadīgā meita *V.G.*, kā arī pieteicējas nepilngadīgie dēli *M.M.* un *N.M.* Attiecīgi visas minētās personas 2006.gada 20.oktobrī tika reģistrētas pašvaldības palīdzības saņemšanas 13.reģistrā kā viena ģimene.

[10] Saskaņā ar likuma „Par sociālajiem dzīvokļiem un sociālajām dzīvojamām mājām" 5.panta pirmās daļas 2.punktu sociālo dzīvokli ir tiesības īrēt personai (ģimenei), kura ir sociāli maznodrošināta (trūcīga) vai sociāli mazaizsargāta, tā īrē pašvaldības īpašumā esošu dzīvokli un ir izteikusi vēlēšanos īrēt sociālo dzīvokli. Tātad, ja pašvaldības sociālo dzīvokli vēlas īrēt ģimene, tad katram šīs ģimenes loceklim jāatbilst minētās normas prasībām, proti, jābūt sociāli maznodrošinātam (trūcīgam) un jāizsaka vēlēšanās īrēt sociālo dzīvokli.
Konkrētajā gadījumā pašvaldība konstatēja, ka pieteicējas ģimenes locekļi *V.G.* un *O.M.* nav izpildījuši savu pienākumu vērsties Rīgas Sociālajā dienestā ienākumu un materiālā stāvokļa deklarācijas noformēšanai, uz deklarēto dzīvesvietu sūtīto pašvaldības vēstuli ar uzaicinājumu par šā pienākuma izpildi un brīdinājumu par iespējamo izslēgšanu no palīdzības reģistra viņi nav saņēmuši. Tā kā pašvaldības rīcībā nebija ziņu par *V.G.* un *O.M.* materiālo stāvokli un viņiem vairs nebija noteikts trūcīgu personu statuss, apgabaltiesa secina, ka atbildētāja pamatoti pieņēma lēmumu par pieteicējas ģimenes izslēgšanu no palīdzības saņemšanas 13.reģistra. Kaut arī pieteicējai ar abiem nepilngadīgajiem dēliem Sākotnējā lēmuma pieņemšanas laikā bija noteikts trūcīgas ģimenes (personu) statuss, tā kā 13.reģistrā palīdzības saņemšanai bija reģistrēta piecu cilvēku ģimene, atbildētāja pamatoti lēma par visas piecu cilvēku ģimenes izslēgšanu no 13.reģistra, jo, izīrējot pieteicējai un viņas diviem dēliem sociālo dzīvojamo telpu, dzīvojamās telpas */adrese/*, lietošanas tiesības saglabātos *O.M.* un *V.G.*

[11] Pieteicēja norāda, ka pašlaik *O.M.* saskaņā ar tiesas spriedumu ir zaudējis viņai izīrētās dzīvojamās telpas lietošanas tiesības un laulība ar viņu ir šķirta. Apgabaltiesa uzskata, ka minētajiem apstākļiem šajā lietā nav izšķirošas nozīmes, jo, pat ja tiesa atzītu, ka *O.M.* uz Sākotnējā lēmuma pieņemšanas brīdi jau bija zaudējis pieteicējai izīrētās dzīvojamās telpas lietošanas tiesības, nav strīda par to, ka pieteicējas meita *V.G.* nebija zaudējusi dzīvojamās telpas lietošanas tiesības un nebija arī atzīta par trūcīgu personu.

[12] Tā kā Lēmums ir tiesisks, apgabaltiesai nav jāizlemj jautājums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Pieteicējai šobrīd ir tiesības no jauna vērsties pašvaldībā, lai viņas ģimene atbilstoši tās pašreizējam sastāvam tiktu reģistrēta pašvaldības palīdzības saņemšanai dzīvokļa jautājuma risināšanai. Taču pieteicējai jāņem vērā, ka arī pašlaik no lietā esošajiem dokumentiem nav konstatējams, ka *V.G.* (pēc uzvārda maiņas *V.S.*) vairs nebūtu tiesību lietot pieteicējai izīrēto dzīvojamo telpu vai ka viņa būtu atzīta par trūcīgu personu.

[13] Ņemot vērā iepriekš minēto, apgabaltiesa secina, ka pirmās instances tiesas spriedums nav pamatots.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307.un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

noraidīt *I.M.* pieteikumu par Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta 2011.gada

17.augusta lēmuma Nr.DMV-11-13861-ap atcelšanu.
Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente *(paraksts)* I.Amona

Tiesneši

(paraksts) S.Liniņa

(paraksts) V.Poķis